

पणाधारभूते त्वं पर्वती पर्वतात्मिका तदुत्पन्ना त्वं धिषणासि धियं बुद्धिं कर्म वा
सनोति व्याप्नोति ददाति वा धिषणा । रुस्वत्वमर्षम् । पर्वतवद्धारयन्त्यसि । अ-
दित्या भूमेस्त्वक् कृष्णाजिनवृषा तादृशीं वा त्वां प्रति वेत्तु तदवस्थानमनुजानातु
॥ का° [२.५.४.] पश्चाद्भूम्यामुपोहृत्युदीचीं दिव इतीति । दृषदः पश्चाद्भागिऽधस्ता-
ह्म्यां स्थापयेत् । तां पत्युच्यते । हे शम्ये दिवः द्युलोकस्य स्कम्भनीः (58.) स्त-
म्भनकारिणी त्वमसि व्यत्ययेन द्वितीयावद्भवचनम् पतनवारणायात्तरिक्षत्रयेण
स्तम्भनकारित्वम् । अन्तरिक्षेण ह्येमे द्यावापृथिवी विष्टव्ये इति श्रुतेः [१.२.१.
१६.] ॥ का° [२.५.५.] दृषद्युपलां धिषणासीतीति । हे उपले उपरितनशिल त्वं
धिषणासि पेषणव्यापारधारिकासि । किम्भूता । पार्वतयेयी पर्वत्या अधस्तनदृषदः
पुत्री पार्वतयेयी बालस्ववृषा । कनीयसी ह्येषा दुहितेव भवतीति श्रुतेः [१.२.१.
१७.] । अतः पर्वती मातृसमा त्वां प्रतिवेत्तु पुत्रीं जानातु ॥ ११ ॥

a. धान्यमसि धिनुहि देवान् ।

b. प्राणाय त्वा । c. उदनाय त्वा । d. व्यानाय त्वा ।

e. दीर्धामनु प्रसितिमायुषे धां देवो वः सविता हिरण्यपाणिः प्रतिगृ-
भ्णात्वहिद्रेण पाणिना ।

f. चक्षुषे त्वा । g. महीनां पयोऽसि ॥ २० ॥

का° [२.५.६.] धान्यमसीति तण्डुलानोप्येति । हे रुविस्त्वं धान्यमसि धिनो-
तीति प्रीणातीति धान्यम् । अतो देवानग्न्यादीन्धिनुहि प्रीणाय ॥ का° [२.५.६.]
पिनष्टि प्राणाय त्वेति प्रतिमंत्रमिति । प्रकर्षेण अनिति सर्वदा मुखे चेष्टत इति
प्राणः श्वासवायुः । उदनिति ऊर्ध्वं चेष्टत इत्युदानः उत्क्रान्तिवायुः । व्यनिति व्या-
प्य चेष्टते इति व्यानो व्यापको बलहेतुर्वायुः । हे तण्डुल त्वा त्वां प्राणाय प्रा-
णदानार्थं पिनष्मीति शेषः एवमुत्तरमन्त्रयोर्बोध्यम् । देवानां सजीवं रुविर्भवतो-
त्येभिर्मन्त्रैर्हविषां प्राणादिदानेन सजीवत्वं क्रियत इत्यभिप्रायः ॥ का° [२.५.७.]
दीर्धामिति कृष्णाजिने प्रोहतीति । प्रसयनं प्रसितिः । पिञ् बन्धने प्रबन्धः कर्म-
संततिः । दीर्धामविहिन्नां प्रसितिमनु कर्मसंततिमनुलक्ष्य आयुषे यजमानस्यायुर-